

PRESENTATIE

Onderzoek naar beleid en verkoop van snippergroen gemeente Laren

Rekenkamer

Inhoud

- **Aanleiding, doel- en vraagstelling**
- **Bevindingen**
 - *Beleid*
 - *Verantwoording financiële transacties snippergroen*
 - *Belevingsonderzoek*
 - *Benchmark vergelijkbare gemeenten*
- **Beantwoording hoofdvraag**
- **Conclusies en aanbevelingen**
- **Vragen?**

Aanleiding, doel- en vraagstelling

Afbakening en aanleiding

Afbakening

- Proces, resultaten, ervaringen en governance van verkoop van snippergroen in gemeente Laren
- ‘Snippergroen’: *kleine stukjes gefragmenteerde, onbebouwde en onverharde grond die veelal aan woningen of bedrijfspanden grenzen*

Aanleiding

- Informatieronde en intensieve gesprekken onder raadsleden/raadsfracties en collegeleden. Daarnaast oproep naar inwoners voor onderzoeks-suggesties
 - Beoordeling op (o.a.) politiek, maatschappelijk en financieel belang
- Levende zorg over uitgifte van snippergroen. Kan soms leiden tot maatschappelijke discussie. Raadsleden moeten in staat zijn om beleid uit te leggen en de resultaten te controleren
- Rekenkamer heeft voor uitvoering onderzoek bureau Enneüs i.s.m. StiBaBo ingezet

Doel- en vraagstelling

Doelstelling

- Ondersteuning raad bij uitvoering kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taken
- Bieden inzichten hoe raad deze taken in dit dossier hebben kunnen vervullen.
- Waar nodig aangevuld met adviezen om de drie kerntaken op dit dossier te versterken

Vraagstelling

- Wat is het beleid van de gemeente rondom de verkoop van snippergroen, hoe vindt dat zijn weerslag in de uitvoering, wat zijn de resultaten en hoe houdt de gemeenteraad daar toezicht op?
- Focus op doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid

Bevindingen

Bevindingen | *beleid*

- **Er is sprake van impliciet beleid**
 - Gemeente verkoopt met enige regelmaat snippergroen
 - Groenbeleidsplan aanwezig, maar toetsbare, uitgewerkte kaders ontbreken
- **Mogelijke bezwaren op verkoop zijn van technische en praktische aard**
 - ‘Ja, mits er geen bezwaren zijn’
 - Beleidsinhoudelijk of strategische bezwaren uit Groenbeleidsplan wegen niet mee
- **Geen rekening gehouden met toekomstige ruimtelijke en maatschappelijke**
 - Bijv.: strategische grondruil, infrastructuuraanpassingen, ecologische en historische belangen, nutsvoorzieningen, veiligheid en participatie van belanghebbenden

Bevindingen | *uitvoering*

- **Proces van afhandeling gestandaardiseerd model uit 2019**
 - Model is deels achterhaald door de actualiteit
 - Verkoop alleen door voorleggen dossier en besluit aan college, ondanks ruim mandaat BEL-organisatie
- **Beoordeling eventuele verkoop is marginaal en gebaseerd op technische bezwaren**
 - Deel van de dossiers wordt door college besproken. Termijnen van afhandeling bij weigering (aanzienlijk) korter dan bij besluit tot verkoop
 - Voldoende 'checks and balances' door betrokkenheid meerdere afdelingen en externe taxatie
 - M² prijs in twee casussen buiten range €100 - €250 euro. Eén casus had grondprijs van €14,85

Bevindingen | *Verantwoording financiële transacties snippergroen*

- **De verkoop van snippergroen op transactieniveau niet te achterhalen in jaarstukken**
 - Alleen vermeld dat in 2022 sprake was van verkoop van snippergroen dat gemeente financieel voordeel opleverde
 - Concrete transacties m.b.t. snippergroen ontbreken
 - Geen tussentijdse begrotingswijzigingen t.a.v. verkoop/transacties van snippergroen
- **Afwezigheid van de term ‘snippergroen’ valt op in alle jaren van deze collegeperiode, m.u.v. jaarrekening 2022**
 - Vermelding mist wel in voorafgaande begroting 2022
 - Geen vergelijking mogelijk omdat eerste jaarrekening van deze collegeperiode m.b.t. 2021 ontbreekt (mogelijk i.v.m. coronacrisis)
 - In P&C stukken van bedrijfs-/uitvoeringsorganisatie BEL-combinatie geen verwijzing naar snippergroen gevonden
 - P&C stukken maken geen onderscheid tussen hoofd, buurt- en snippergroen: ook indirect is driedeling niet te herkennen

Bevindingen | *Belevingsonderzoek*

- **Geïnterviewde belangstellenden voor koop snippergroen blijken zonder uitzondering positief over het proces**
 - Grond in beheer geven mogelijk, ondanks beleid
 - Informatie op website is summier
 - Bejegening door behandelend ambtenaar wordt als positief ervaren

Bevindingen | *Benchmark vergelijkbare gemeenten (1/2)*

- Vergelijkingen gemaakt met Hattem, Landsmeer, Laren (NH), Scherpenzeel en Oudewater
- **Alle gemeenten hadden eigen beleid m.b.t. afstaan snippergroen**
 - Beleid niet altijd even helder: soms sprake van verwarring door wisselend gebruik van termen
 - Van belang dat een gemeente één term hanteert en daarbij een duidelijke definitie gebruikt
- **Oppervlak snippergroen varieert volgens gehanteerde definities**
 - Grond kleiner dan of gelijk aan vijftig of honderd vierkante meter
 - Soms grond met groter oppervlak ook snippergroen: wel een andere grondprijs
- **Drie van de vier gemeenten bieden inwoners informatie aan op website**
 - Informatie website lijkt goede ingang voor inwoners die bepaald stuk grond willen kopen, huren of adopteren

Bevindingen | *Benchmark vergelijkbare gemeenten (2/2)*

- **Alle gemeenten bieden mogelijkheid tot koop van snippergroen onder voorwaarden**
 - Sommige gemeenten bieden mogelijkheid tot huur
 - Eén gemeente geeft inwoners mogelijkheid groen te adopteren: geen grondtransactie, wel afspraken over beheer (inwoner) en toezicht (gemeente)
- **De grondprijs varieert sterk, van € 50 tot € 509**
 - Kan i.v.m. grootte verschil niet uitsluitend worden herleid tot verschillen in grondprijs in per gemeente
 - Moet dus politieke keuze zijn
 - Gemeente met hoogste grondprijs heeft ook handhavingsbeleid voor gebruik grond zonder toestemming gemeente. Zeer hoge prijs nodigt mogelijk uit tot dit type handelingen.
- **Bij alle gemeenten is taak verkoop van snippergroen belegd bij college**
 - Raad wordt zo goed mogelijk geïnformeerd, maar: geen bewijs & slechts één aanwijzing dat dit inderdaad is gebeurd

Beantwoording hoofdvraag

‘Er is geen expliciet beleid door de raad vastgesteld. Verkoop van snippergroen vindt deels plaats op basis van niet-actuele richtlijnen. Het beleid is gebaseerd op het principe: “zeg ja, tenzij er bezwaren zijn”. Door het ontbreken van expliciete verantwoording kan de raad het beleid onvoldoende controleren’

Conclusies en aanbevelingen (1/2)

Conclusies:

- Het beleid is impliciet;
- De uitvoering is routinematig;
- Waardering belanghebbenden;
- Toezicht van de gemeenteraad is niet mogelijk .

Conclusies en aanbevelingen (2/2)

Aanbevelingen:

- Uitwerking beleidsregels;
- Uitwerking verantwoording;
- Communicatie.

Vragen?

Dank voor uw aandacht

Rekenkamer

Rekenkamer

Verzorgd door

Elias de Haan

Jesse Hulsebosch

Hoofdkantoor Groningen

Schweitzerlaan 4
9728 NP Groningen

Postbus 473
9700 AL Groningen

Kantoor Utrecht

Arthur van Schendelstraat 650
3511 MJ Utrecht

T. 050 – 82 00 461
contact@enneus.nl
www.enneus.nl